N°. 2950

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk.

Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG 14 JANUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 13 Januarij.

Engeland levert in de laatste jaren het opmerkenswaardig schouwspel, dat het niets onderneemt tot beschaming van anderen, t'welk niet driedubbel op zijn hoofd terugvalt. Het is alsof de goddelijke Voorzienigheid waarschuwend een begin heeft gemaakt met de *pæna talionis* op het trouwlooze Albion toe te passen.

Het engelsche volk noemt zich een protestantsch volk, en gaarne getuigt het van zich-zelf, dat het staat aan de spits der christelijke beschaving. Met minachting ziet het neer op katholieke volken, en vindt het in zijn van scheldbenamingen rijk woordenboek nog geene genoegzame uitdrukkingen om al de verachting uit te drukken, waaraan het de katholieke volken prijs geeft, wanneer het eigenbelang zulks medebrengt.

Want dat protestantsche volk is in zijne politiek niet eens christelijk. Zoo binnen- als buitenlands is de politiek van Engeland zuiver materialistiesch: zoo nogthans dat de binnenlandsche politiek in christelijke vormen wordt gehuld; voor de buitenlandsche politiek schijnt die voorzorg niet noodig.

Voordeel behalen, geld verdienen, ziedaar de afgod van Engeland, waarvoor alles [illegible] in de politiek. Het wordt dan ook rijk, en stapelt onnoemelijke schatten op schatten. 't Is zoo bovenmatig rijk geworden, dat sommige Protestanten in ons land er fier op gaan, en in hunne verbazing 't Napoleon Roussel hebben nageroepen: Ziet eens hoe gelukkig het Protestantismus Engeland gemaakt heeft.

[illegible] de *Kerkelijke Staten* en *Napels* bij Engeland, [illegible] worden ontleend aan de opgaven der Engelschen-zelven, die gedurende de laatste jaren er op uit zijn geweest om de revolutie in Italië te voeden en tot dat doel geen laster hebben gespaard. De engelsche leugentaal over Italië wordt dan gesteld tegenover de engelsche grootspraak omtrent Albions voorspoed, en men bezingt zegevierend het geluk dat het Protestantismus aanvoert.

Men weet hoe de londensche pers langen tijd heeft geleefd van de gruwelen der inquizitie, die te Rome en te Napels zou heerschen. Nog dezer dagen is daarvan spraak geweest in de *Indépendance Belge*, welker korrespondent een revolutionnaire trawant is, die de Engelschen trouw te hulp komt als er valt te lasteren. Deze heeft een verhaal geleverd van de afschuwelijke pijnen, die men onlangs den koningsmoorder te Napels zou hebben aangedaan. Dat men zulke logentaal te Londen drukt en uit Italië aan de *Indépendance* schrijft, dat begrijpen wij. Maar minder begrijpelijk is ons de onnoozelheid van onze nederlandsche bladen (het *Handelsblad* er bij gerekend), die zulke verdichtselen voor goede munt opnemen en aan ons publiek als heilige waarheid meêdeelen. Het geheele verhaal is verdicht. Ieder een te Napels weet, dat daar zoomin eene pijnbank is als te Amsterdam, en dat den onlangs veroordeelden koningsmoordenaar geen andere smart is aangedaan, dan die onvermijdelijk verbonden was aan de doodstraf, welke hij ondergaan moest. Maar desniettegenstaande zal het lasterlijk verhaal van de *Indépendance* hier te lande opgang hebben gemaakt, dank der engelsche politiek, die sinds jaar en dag zich heeft afgemat, om aan de gansche wereld te berigten, dat Italië een land is waar de Vorsten beulen zijn.

Intusschen, langzamerhand dringt de waarheid door de leugen heen, en Europa weet thans dat de engelsche politiek ten aanzien van Italië eene roover-politiek is, die voor niets terugdeinst. Ten spijt van Engeland zijn de italiaansche Vorsten en bepaaldelijk de Koning van Napels in achting gestegen, middelerwijl de Engelschen-zelven in achting zijn gedaald. Wien is 't daarenboven onbekend, dat de Engelschen beulen voor Indië zijn, die de pijnbank, te Rome en Napels vruchteloos gezocht, naar Indië hebben overgebragt, om haar te gebruiken als gewoon middel tot inning der belastingen?

Voorwaar, men roeme op het protestantsche Engeland; men roeme op het geluk, 't welk het Protestantismus van Engeland aanbrengt, als het de pijnbank verheft tot een administratieve instelling van dagelijksch gebruik, als de pijnbank het gewoon middel is, om van een arm en ongelukkig gezin den laatsten penning af te persen en een vader des huisgezins kan worden ter dood gemarteld om de waarde van een schelling!

Gansch Europa heeft deze afschuwelijkheden vernomen uit een officieel staatstuk, dat [illegible] heeft gemaakt. Aanstonds hebben de engelsche bladen zich in rouw gehuld en geveinsde tranen van medelijden en afschuw gestort. Maar daarbij is 't gebleven. Van een maatregel om aan die vloekwaardige pijnbank een einde te maken is niets vernomen. De pijnbank werpt jaarlijks eenige millioenen in Engelands geldkisten. Zij is alzoo behouden. En het protestantsch christelijk Engeland verrijkt zich nog altijd door de tranen, de wreede martelingen en het bloed der indiaansche bevolkingen, die gedwongen worden hunne schattingen te betalen door middel der afschuwelijke en vervloekte pijnbank!

Men roeme nu hier te lande nog over den rijkdom van het protestantsche Engeland, waaraan het bloed der indiaansche martelaren kleeft!

Is het volk van Engeland er rijker om? Wij zullen niet vragen of het er gelukkiger om is. Want wij rangschikken ons niet onder die protestantsche materialisten, die in den rijkdom 't geluk van een volk zien, en het Christendom [illegible] hooger of lager stellen, naarmate een volk meer of minder schatten weet zamen te schrapen, onverschillig door welke middelen ze dan ook worden bijeengebragt. Wij meenen dat het geluk niet is te vinden in het goud, waarmeê men van hoofd tot teen kan zijn opgevuld. Het Christendom, ons Christendom, leert ons dat anders. Maar wij behooren niet tot de verlichte Christenen, die van den Mammon [illegible] prijs op om gerekend te worden bij de eenvoudigen van voordezen, waaronder, God zij geloofd, ook nog vele Protestanten moeten worden gevoegd, die in het Christendom geluk vinden, dewijl zij daarin het voorschrift ontmoeten, dat zij hun hart aan 't goud en de geneugten der aarde moeten onttrekken. Daarom, wij vragen niet of 't engelsche volk door al dat gewoekerd en geroofd goud gelukkiger is, maar of 't er rijker door geworden is.

Wij meenen dat te moeten betwijfelen en zullen de redenen, waaruit die twijfel ontstaat, morgen geven.

Volgens de *Groninger Courant* wordt aldaar eene kontrapetitie geteekend tegen de adressen omtrent den heer Simons. De adressanten vragen niets, maar geven hun leedwezen te kennen, dat aan Z. M. adressen zijn ingediend, betreffende eene aangelegenheid, welke uitsluitend tot de regten der kroon behoort. Zij deelen hun gevoelen mede, dat die adressen zijn oneerbiedig en ontijdig Zij meenen, dat zij slechts uitgaan van een klein gedeelte van het volk, dat alleen streeft, om de privilegiën en voorregten terug te erlangen, welke zij door de Grondwet van 1848 hebben verloren. De petitie eindigt met de volgende zinsneden:

»De Remonstranten hebben vroeger te zeer de nadeelen ondervonden, welke het streven naar uitbreiding van magt van die partij en de belemmeringen welke dezelve aan de uitbreiding van handel en nijverheid in den weg stelde, hebben teweeg gebragt, dan dat zij niet den terugkeer van dien vroegeren toestand van zaken met de grootste bezorgdheid zouden te gemoet zien.

»Zij hebben daarentegen te zeer de heilzame gevolgen van de tegenwoordige grondwettelijke bepalingen ondervonden, en verblijden zich te zeer in den bloei, welken de sedert van vele knellende banden ontdane handel heeft bereikt, en de welvaart, welke de staat onder de werking der grondwet van 1848 geniet, dan, dat zij niet ten vurigste zouden wenschen, dat die grondwet niet moge ophouden haren zoo in het oog vallenden voordeeligen invloed in het Vaderland uit te oefenen.

»Zij bieden dan ook uit dien hoofde hunne hulde Uwer Maj. aan, die bij elke gelegenheid, hetzij regtstreeks, hetzij door middel van Uwer Majs. ministers, de handhaving van deze grondwet heeft toegezegd.

»Remonstranten hebben om deze redenen, zonder zich te vermeten, om in deze zaak eenig bepaald verzoek aan Uwe Maj. te doen, gemeend hunne gevoelens door deze ter kennis van Uwe Maj. te moeten brengen, en dit te meer, daar Uwe Maj. zoo zij vertrouwen, er belang in zal stellen, om geheel en van alle zijden bekend gemaakt te worden met de belangen van allen, die het geluk hebben, onder Uwer Majs. grondwettelijke regering gesteld te zijn."

Wij vertrouwen dat velen onzer lezers met belangstelling kennis zullen nemen van het volgend uittreksel uit het verslag door het *Handelsblad* gegeven van de laatste zitting van de kon. Akademie van Wetenschappen afd. Letterkunde:

»De heer de Vries heeft zijn afzonderlijk advies uitgebragt over de vroeger door den heer Roorda gehouden verhandeling over de nederl. schrijf- en spreektaal. Het speet hem, dat hem die taak was opgedragen, welke hij slechts had aangenomen op aandrang van den heer Roorda; hij zou gemeend hebben te kort te doen aan de achting, ja aan den eerbied dien hij den heer Roorda toedraagt als geleerde in Semitische en andere Oostersche talen, indien hij zich daaraan onttrok. Hij zal zich voortaan en ook in deze onthouden van alles wat schijn van strijd kan hebben en wenscht, dat zijn advies over een buiten des Heeren Roorda's gebied liggend onderwerp niet zal worden aangemerkt, als strekkende daartoe. Spreker zeide zich slechts tot de hoofdzaak te zullen bepalen, die namelijk dat de vormen der verbuigingen en vervoegingen aan andere talen, hoofdzakelijk de [illegible] en Hoogduitsche zijn ontleend. Dit is de meest revolutionnaire stelling op het taalgebied. Daardoor stort alles in, wat door zooveel uitstekende mannen is opgebouwd. Wie dit wil doen, moet dit doen met argumenten, welke alle tegenovergestelde argumenten verpletteren. Dit nu is door den heer Roorda niet geschied. Evenmin als spreker zich kan vereenigen met de rigting van Dautzenberg en van Duyse, die tot de oude vormen der taal wilden terugkeeren, en waartegen hij zich herhaaldelijk heeft verzet, evenmin kan hij het andere uiterste aannemen, namelijk het miskennen van de geschiedenis der taal. De geschiedenis heeft geleerd, dat op flectie in elke taal ook deflectie is gevolgd, even als in het organieke leven, waar nimmer stilstand plaats greep; want ook de taal behoort tot het organische leven. De taal is gelijk aan den mensch. De jeugd der taal, de poëzij, maakt later plaats voor oordeel, als gevolg van verstandsontwikkeling en dan worden de regelen der talen juister bepaald en geraken de vormen op den achtergrond, dit moest bij ieder volk geschieden. Spr. haalde daarvan verschillende voorbeelden aan en stelde daarna de snelle deflectie van de Nederl. taal bij die der Hoogduitsche in het licht. Hij treedt in breedvoerige historische beschouwingen omtrent de ontwikkeling der oude Nederl. taal, en bewijst daaruit dat de spreektaal steeds meer van de schrijftaal afweek, doch eerst na de helft der 14de eeuw had dit in de Bourgondische heerschappij en de overstrooming van Fransche spreekwijzen en taalvormen, welke de deflectie der taal zoo zeer deden toenemen. Spr. wederlegde daarna de beginselen door den heer Roorda in zijne eerste verhandeling ontwikkeld. Hij wijst vooral op de tegenspraak in de eerste en tweede verhandeling des heeren Roorda omtrent hetgeen over het begin der ontwikkeling van de taalvormen in onze taal is gezegd en waardoor de onjuistheid der opinie van dien spr. op historisch gebied is bewezen. Hij voor zich zal zoolang geen duidelijker bewijs is geleverd het overnemen van taalvormen voor ongerijmd beschouwen en ten tweede, dat het overnemen uit het Duitsch ondoenlijk was. Hij gaat daarna over tot de beschouwing van de verhandelingen zelve; hij gaat na de stof door spr. behandeld en de bronnen door hem geraadpleegd; hij wijst nog op een groot aantal werken door den schrijver over het hoofd gezien, waaruit blijkt, dat de taalvormen wel degelijk tot het wezen der taal behooren; hoe ouder toch de werken zijn, die men raadpleegt, hoe meer men ontwaart, dat daarin de grammaticale vormen werden in acht genomen. Ten slotte gaf hij te kennen, dat de verhandeling van den heer R. geen blijken gaf van die noodige voorbereidende studiën, welke de behandeling van dit onderwerp vereischt, inzonderheid blijkt daardoor, dat de heer R. geen kennis had van het Gothisch, de fakkel, bij de

[illegible] over de duitsche talen. Een en ander deed blijken, dat de studie der middel nederl. taal niet de gewone bezigheid is van den heer Roorda, hetgeen hij tot staving van zijn gezegde door eenige aanhalingen uit die verhandeling van den heer Roorda staaft; vermits de door dien heer aangehaalde voorbeelden wel verre van voor tegen hem bewijzen. Hij heeft geen aanmerkingen willen maken op de aangehaalde voorbeelden; hij wilde alleen arntoonen, hoe weinig staat men kan maken op onderzoekingen, op zoodanige bases gegrond. Hij wees echter op het verdienstelijke gedeelte der verhandeling, namelijk de beschouwing van dialecten, doch acht het voorbarig om nu reeds uit dialecten gevolgtrekkingen af te leiden en beter daarmede te wachten tot dat de kennis der dialecten meer zal zijn verspreid. Met deze bijdrage tot de kennis der dialecten heeft de heer Roorda aan de taalkennis inderdaad eene dienst bewezen. Hij verklaarde eindelijk dat het hem leed had gedaan zich belast te zien verslag over de verhandeling van den heer R. uit te moeten brengen.

»Hij achtte het echter zijn pligt, als beoefenaar der nederlandsche taal, onbewimpeld zijne meening te kennen te geven. Eindelijk wenschte hij, dat de nederl. taal even bekwame voorstanders vinden mogt als de semitische en oostersche talen in den heer Roorda hebben gevonden.

»De heer Brill vereenigt zich met hetgeen door den heer de Vries is gezegd, doch hoopt in de volgende vergadering terug te komen op de kwestie, door den heer Roorda aangevoerd, dat de spreektaal de schrijftaal zal worden."

Men schrijft ons uit 's Hage, dd. 11 Januarij:

»Ik lees in de dagbladen, dat het wets-ontwerp op de regterlijke organisatie tot een langdurig onderzoek bij den raad van state aanleiding heeft gegeven; ik meen hier te kunnen bijvoegen, dat het ontwerp bij dat hooge staatskollegie weinig bijval heeft gevonden.

»Het wets-ontwerp op het onderwijs wordt thans op de landsdrukkerij gedrukt, en kan dus eerlang naar den raad van state verzonden worden." *(Amst. Cour.)*

Volgens een berigt van Zr. Ms. zaakgelastigde te Rome heeft de pauselijke regering, bij besluit van 18 December 1856, het verbod van uitvoer van olijf-olie uit de romeinsche staten verlengd, terwijl te gelijker tijd, en tot op nader order, de invoer van die olie zonder betaling van regten geoorloofd wordt. *(Staats-Ct.)*

De heeren P. Mijer en Vrolik, ministers van Kolonien en Financien, hebben heden de nederlandsche Pletterij, onder direktie der hh. S. A. C. Dudok van Heel en P. H. Holzman, met een bezoek vereerd.

Z. M. heeft benoemd: tot burgem. te Zwartewaal H. W. Croeger; tot [illegible] van het prov. geregtshof in Noord-Holland mr. J. M. [illegible], en tot vice-pres. mr. G. Schimmelpenninck Jz.

In het thans verzonden Nommer der Oost-Indische edictie van de *Nieuwe Rott. Ct.* leest men:

»Onze lezers zullen reeds opgemerkt hebben, dat wij in ons vorig nommer geene leading-artikelen hebben opgenomen en het ook in dit nommer niet doen. De reden daarvan is, dat wij de mededeeling hebben ontvangen, dat in Indië eene wet op de drukpers óf reeds is uitgevaardigd óf op het punt staat uitgevaardigd te worden. Daar wij deze nog niet ontvangen hebben en dus niet beoordeelen kunnen, wat wel, wat niet geoorloofd is voor Indië te schrijven, hebben wij onze abonnenten niet in gevaar willen brengen, soms onze courant niet te ontvangen, en de verspreiders der courant, om boeten of andere straffen te beloopen. Wij zullen dit zoo lang volhouden tot dat wij weten, in hoever wij ook voor Indië in onze beoordeelingen vrij zijn."

De minister van binnenlandsche zaken heeft, bij eene aan Heeren Gedeputeerde Staten in de onderscheidene provincien gerigte cirkulaire, onder dagteekening van den 10 dezer, de aandacht gevestigd op de in den laatsten tijd meer en meer voorkomende gevallen van zelfontbranding van steenkolen, en eenige middelen aangewezen ter voorkoming van daardoor te ontstane ongelukken.

SNEEK, 10 Jan. In het afgeloopen jaar werden alhier aan de stads waag gewogen 47,031/4 en 5335,8 vaten boter, met het overwigt wegende 2,087,337 ned. ℔, en 825,157 ned. ℔ kaas, zijnde 61,276 ned. ℔ boter en 121,211 ned ℔ kaas meer dan in 1855; de grootste aanvoer bedroeg 1548 4 en 92/8 vaten boter en 45,193 ned. ℔ kaas; de kleinste 176 4 en 121/8 vaten boter en 314 ned. ℔ kaas.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, [illegible] Jan. Het belangrijkste nieuws van den dag is een mededeeling, voorkomende in het *Journal des Débats*, een vlootblad uit Bern gedagteekend, waarin de oplossing van het pruissiesch-zwitsersch geschil wordt gemeld. De bondsraad zou die schikking hebben aangenomen; en de bekrachtiging door de algemeene bondsvergadering, die den 14den vergaderen moet, schijnt boven allen twijfel verheven te zijn.

Het proces tegen de koningsgezinde gevangenen zou, volgens deze schikking, vernietigd worden en een geheele amnestie aan hen verleend; maar die amnestie zou niet algemeen zijn en zich niet uitstrekken tot de neufchatelsche zaak van 3 September. De in vrijheid gestelden zullen zich van het zwitsersch grondgebied moeten verwijderen, totdat men zich over het vorstendom en het soevereiniteitsregt van den Koning van Pruissen heeft verstaan.

In genoemde mededeeling wordt voorts gezegd, dat de Koning van Pruissen deze oplossing had aangenomen op aanraden van Frankrijk.

Ook de zwitsersche bladen, heden alhier ontvangen, spreken van vrede en niets dan van vrede. De *Bund*, een half officiëel blad, zegt, dat een eervolle vrede aan Zwitserland verzekerd is, en geeft daarvan de eer aan onzen Keizer »die de verklaring heeft gegeven, dat, na de in vrijheidstelling der koningsgezinde gevangenen, de geheele onafhankelijkheid van Neufchatel erkend zal worden." Deze verzekering van den *Bund* mag men voor alsnog in twijfel trekken.

Men heeft hier de aanspraak ontvangen, waarmede de koning van Portugal den 3 Januarij de Kortes heeft geopend. Deze troonrede gelijkt op alle troonredenen en bepaalt zich tot algemeenheden over den toestand des lands. Alleen is de aankondiging des Konings belangrijk, dat »de onderhandelingen sinds lang met den H. Stoel gevoerd over het koninklijk patronaat in het Oosten (Indië) weldra tot een eervolle en beslissende oplossing zullen komen."

Hiertoe bepaalt zich alles wat over de staatkundige aangelegenheden valt mede te deelen. De algemeene aandacht houdt zich bij die schaarschheid aan berigten dan ook bij voorkeur met andere zaken bezig, en in de eerste plaats met den moordenaar Verger. Met zeker ongeduld wordt het verhoor en de teregtstelling van dien rampzalige te gemoet gezien, die tot nog toe koud en onverschillig blijft, en geen wroeging schijnt te gevoelen over zijn gruwelijke misdaad. Men weet dat Verger niet alleen de hulp van den heer Nogent Laurent, maar ook die van elken anderen advokaat geweigerd heeft. Hij wil zijn eigen verdediging voordragen en hecht er veel waarde aan om te bewijzen, dat hij niet krankzinnig is. Evenwel zal men hem, maar gebruikelijk is, een advokaat toevoegen.

Dat de goede Aartsbisschop nog niet vergeten is, spreekt van zelf. Men verzamelt met zekere ingenomenheid alle voorvallen die op hem betrekking hebben, en verhaalt om strijd al de bekende en onbekende bijzonderheden, die zijn leven hebben gekenmerkt en waarvan velen het beminnelijk karakter en de goedhartigheid van den prelaat doen uitkomen. Ziehier, wat men onder meer, in het geheugen terugroept. Het was in 1848. Mgr. Sibour, tot Aartsbisschop van Parijs benoemd, ging naar zijn geboorteplaats Pont-St.-Esprit in het departement du Gard, om er de gelukwenschen zijner oude vrienden te ontvangen. Een zonderling toeval, in dat woelig jaar 1848 niet vreemd, wilde dat in Pont-St.-Esprit op den dag dat de Bisschop derwaarts ging, juist de verkiezingen van het Wetgevend Ligchaam plaats moesten hebben. De rooden hadden als hun kandidaat den heer Sibour, broeder van den prelaat, aangenomen, niet omdat die heer hun ultra-republikeinsche gevoelens voorstond, maar ten gevolge van zijne groote populariteit op dat plaatsje. Toen de rooden vernamen, dat de naaste bloedverwant van hun kandidaat in aantogt was, besloten zij hem feestelijk te ontvangen en gingen hem statig met roode vaandels, roode dassen, roode handschoenen, roode zakdoeken en roode sjerpen te gemoet. Toen de Aartsbisschop al dat scharlaken en de vreemde deputatie zag, die hem hulde kwam brengen, verloor hij geen oogenblik zijn tegenwoordigheid van geest, maar zeide glimlagchend: »Mijn vrienden, gij wilt mij vieren; ik ben nog slechts Aartsbisschop en gij ontvangt mij als Kardinaal."

Hier leest men met veel belangstelling de berigten, die onze bladen uit de engelsche overnemen, aangaande het beschieten van Canton door den Schout-bij-nacht Seymour, vooral daar sinds eenige dagen het gerucht loopt, dat onze regering stappen wil doen bij den keizer van China over regten den Europeanen in het Hemelsch rijk toe te staan. Een niet onaardige bijzonderheid wordt uit China door den *Moniteur de la Flotte* in de volgende bewoordingen medegedeeld:

»Een zeer opmerkelijke ontdekking voor de geschiedenis der artillerie is door de Engelschen bij het bombardement van Canton gedaan.

»Een kompagnie soldaten na de opening van het vuur aan land gezonden, heeft in een der forten aan de rivier een batterij van zes bronzen stukken geschut gevonden, wier vreemde vorm de aandacht trok van den officier der kompagnie. De kanonnen waren bij het zundgat met het keizerlijke naamcijfer voorzien, dat door verscheidene chineesche letters en arabesken omringd was. In het midden dezer arabesken prijkte een groot kr[illegible], en daarboven het jaartal 1697 in romeinsche cijfers.

Een dezer kanonnen werd aan boord van het admiraalschip gebragt, om naar het londensche artillerie-muzeum verzonden te worden. De navorschingen, terstond in het werk gesteld, deden weldra de oorsprong dezer kanonnen ontdekken. Het naamcijfer is dat van den Keizer Kang-Hi, een der uitmuntendste vorsten van China, geboren in 1653 en overleden in 1723.

Deze Keizer, die verscheidene geachte werken over de wetenschappen en kunsten geschreven heeft, voerde groote hervormingen in zijn rijk in, en kondigde voor de christelijke godsdienst zeer gunstige besluiten af. Hij ontving de Jezuïeten aan zijn hof, en trok veel dienst van deze geestelijken, die zooveel bekwaamheid in alle wetenschappen hebben aan den dag gelegd. Hij gebruikte ze in meerdere takken van het algemeen bestuur en zelfs in zijn leger.

»Een hunner, pater Bouin, werd met de kanongieterij te Nankin belast, en leerde den Chineezen het gebruik der artillerie. Het kanon te Canton gevonden is in zijn fabriek vervaardigd. Ziehier de vertaling van het chineesche opschrift dat om het keizerlijk naamcijfer is gegraveerd.

»Dit kanon is te Nankin gegoten, den vijfden dag der achtste maan van het zes-en-dertigste jaar der Regering van Kang-Hi, den grooten Keizer, zoon des Hemels en licht der aarde."

»De keizer Kang-Hi was eenen groot krijgsman als regent. Hij hield tegen de mongoolsche Tartaren die meermalen in zijn Staten vielen een zeer levendigen strijd, vol waarin hem steeds de overwinning bleef."

Nog bevat de *Moniteur de la Flotte*, de proklamatie welke het hoofd der chineesche oproerlingen te Shanghai heeft laten afkondigen.

»Ik Soe-Too, eerste generaal-adjudant, chef van de militaire aangelegenheden, namens mijne opperhoofden en sedert gisteren, in plaats van den gevlugten ambtenaar, die onze blikken niet verdragen kon, tot eersten ambtenaar van Shanghai benoemd, maak deze proklamatie openbaar, ten einde den volkomen val der Tartaren en de herstelling der roemruchtige Ming dynastie, aan welke het land zeventien onsterfelijke Regeringen te danken heeft, te verkondigen. Door aldus te handelen, volvoeren wij de bevelen des Hemels en den wensch des volks, dat zich rondom ons schaarde, ten einde de Mandsjoe Tartaren te vernietigen en voor altijd van de aarde te verdelgen. Toen wij de Keizers der groote Ming dynastie zorgvuldig bestudeerden, zagen wij, dat zoowel hun voorkomen als hunne kleeding schoon en indrukwekkend was [illegible] hunne gelaatstrekken, en hun aandenken tot honderd geslachten zou kunnen overbrengen. Maar deze afschuwelijke Tartaren zijn even leelijk, als zij onwetend zijn in alles, wat de grondbeginselen des regts aangaat; het is hunne schuld, dat wij tegenwoordig veel van beesten hebben, hetgeen bewijst dat zij-zelven geen menschen zijn. Deze Tartaren hebben slechts ongeluk over onze natie gebragt. Wij hebben vanen en het zwaard der geregtigheid tot hunne verdelging opgeheven; binnen eenige dagen, als de bevelen van hoogerhand ontvangen zullen zijn, zullen wij het volk opgeven, hoe het zich kleeden moet. Inmiddels willen wij voor onze zegevierende troepen zorgen, ten einde zij zich met blijdschap en geluk aan de vervulling van hunne groote taak kunnen wijden. Tegenwoordig is Sanghai niets dan een vervallen stad en wat zij voortbrengt, is ongenoegzaam. Het is dientengevolge onze pligt, niet alleen te zorgen voor de behoeften van onze soldaten, maar ook daarvoor, dat het volk van het noodige voorzien zij. Wanneer anders een schip in de haven binnenliep, bragt het veel rijst, waarom is dit niet meer zoo? Ik echter, generaal-adjudant en sedert korten tijd, hoofd ambtenaar van Shanghai, ik vrees, dat de rijst even zeldzaam zal worden als paarlen, en het brandhout even kostbaar als kaneel en dat de dag komen zal, dat men niet genoegzaam geproviandeerd is; daarom vaardig ik deze proklamatie uit, die verspreid zal worden als de bladeren der boomen, ten einde den adel en het volk aan te sporen, om toch zooveel mogelijk levensmiddelen naar Canton te brengen en overal de kooplieden uit te noodigen, hier te komen, om handel te drijven. Dit zal aan den eenen kant voor de Ming-dynastie gunstig zijn en ten andere de vree [illegible] inwoners, zoo als het behoort, doen bedaren. Geen tegenspraak! Hebt gij mij verstaan? Bijzondere mededeeling.

Shanghai, 1. jaar der herstelde Mings, in de 10 maand, 7. dag (7 Nov.)."

Men verhaalt op de volgende wijze den oorsprong van het groot vermogen van den bekenden rijken bankier Mirès.

Toen hij nog te Bordeaux woonde en nagenoeg niets bezat, kwam hij op het denkbeeld van een dagblad uit te geven, dat niets anders bevatte dan de lijsten der zieken in de stad en van de geneesheeren, onder welker behandeling zij zich bevonden. Elken keer dat de zieke overleed, werd zijn dood met grooteletters aangekondigd, alsmede de naam van zijn arts.

Deze mededeelingen waren zoo weinig naar den zin

der geneesheeren te Bordeaux, dat zij op zekeren dag een vergadering belegden, waarin besloten werd den heer Mirès 6000 franken aan te bieden, zoo hij de uitgave van zijn blad wilde staken en de stad verlaten.

Deze nam dit aanbod aan, en ging met zijn zes duizend franken naar Parijs, waarmede hij daar den grond legde van het reusachtig vermogen, thans door hem bezeten.

ENGELAND.

LONDEN, 11 Januarij. Sedert verscheidene maanden zijn het platte land en de hoofdstad de prooi van een tal roovers. Men durft des avonds niet uitgaan zonder zich van een wapen ter verdediging te voorzien, en alvorens men zich te slapen legt neemt men alle voorzorgen om in zijn slaap niet geplunderd of vermoord te worden. De zwaardvegers hebben dien toestand aangegrepen om een wapen te koop aan te bieden, ten einde men zich tegen de moordenaars en roovers kunnen verdedigen, die een bende vormen, waarin de grootst mogelijke krijgstucht heerscht. Zoodra zij iemand ontmoeten, die hun eenigen buit belooft, volgen zij hem totdat zij de gelegenheid gunstig achten hem aan te randen. Een der dieven grijpt het offer van achteren, door middel van een werktuig, in den vorm van een ijzeren halsband en wringt hij hem de keel digt, zoodat hij niet het minste geluid kan geven, en soms zelfs derwijze, dat hij alle bewustzijn verliest. Ondertusschen komen de overige schurken en ledigen zijne zakken. Dat bedrijf draagt tegenwoordig den naam van *wurg-roof*, en breidt zich derwijze uit, dat het schier een geesel voor het land is geworden.

Die wurg-roovers zijn bovendien niet zeer gemoedelijk, want niet alleen dat zij stelen, zij vermoorden even gezwind. De dagbladen zijn opgevuld met de verhalen hunner misdaden. De *Morning-Post* vraagt, of het niet noodzakelijk is geworden om, als men des avonds uitgaat, zich van het hoofd tot de voeten te wapenen, gelijk in Amerika, waar de winkeliers gewoon zijn het onderste hunner toonbank in een tuighuis van *revolvers* en dolken te veranderen.

In den *Examiner* leest men, dat iemand de huur opzeggende van een huis, dat hij gedurende drie jaren bewoond had, den eigenaar het volgende schreef:

»Ik heb bij ondervinding de gemakkelijkheid uwer woning leeren kennen, [illegible] heb. Maar in al dien tijd ben ik 's avonds niet [illegible] huis gekomen, dan geregeld geslagen en bestolen te geworden.” — Het dagblad voegt er bij, dat dit thans de normale toestand is van verscheidene voorsteden. — Notting-Hill is in staat van beleg. Paddington-Green is verklaard ontoegankelijk na zonnendergang. Park-lane, zoo zeer als het is gevaarlijk. Kortom, men loopt minder [illegible] in de afgelegene wijken van Londen, zoodra de avond gevallen is. Overal vindt men *wurg-roovers*, maar nergens de policie, behalve voor een aanzienlijke som op de lijst onzer belastingen.”

De *Standard* zegt, dat de toestand ondragelijk is, dat de moedigste man de eenigszins afgelegene deelen der hoofdstad na zonnendergang niet durft bewandelen zonder een revolver of dolk in zijn zak te hebben, en dat Londen zich kan beroemen dezerzijds de Alpen de minst veilige stad van Europa te zijn. Sommigen, die voor hun hals bevreesd zijn, hebben het voornemen, hem met een met pennen voorzienen ijzeren halsband te beschermen, hetgeen aan *Punch* aanleiding heeft gegeven te berigten, dat er verscheidene winkels zijn, waar men ijzeren hembsboorden met scherp geslepen punten kan verkrijgen.

Alom wenscht men een vermeerdering van policie-agenten en de *Times* beweert, dat deze maatschappelijke geesel vóór alle andere questien het parlement, zoodra het zich vereenigd, moet bezig houden. „Is de vraag,” zegt dit blad, of wij in den boezem eener bevolking als de onze, een leger van dieven en moordenaars kunnen opkweeken en onderhouden. Het gansche policie-systeem zal moeten veranderd worden om het kwaad te stuiten. Ook in de provinciën gebeurt hetzelfde als in de hoofdstad, maar wijl Londen meer verleiding aanbiedt, en meer middelen om zich [illegible], is natuurlijk de hoofdstad het groote middelpunt, waar de misdadigers hun beroep komen uitvoeren. Of het nationaal karakter verbastert snel om laaghartig en misdadig te worden, of men moet aan het nieuw wanhopig tuchthuisstelsel, dat wij op onze misdadigers toepassen, de barbaarschheid toeschrijven die zich paart aan de gruweldaden, welke ons land bedroeven.”

Een in den *Times* geplaatste brief zegt, dat in de dorpen de schrik zoo groot is, dat de bestolenen geen klagt durven inleveren, uit vrees van op zich de wraak der boosdoeners te halen, die ongestraft blijven.

In dien vreeselijken toestand, zonder voorbeeld in de nieuwere maatschappijen, vraagt ieder zich af, welke middelen er aan te wenden zijn om die ramp te doen ophouden. Een der groote bladen van een fabriekstad, de *Manchester Examiner*, zou zich niet verwonderen dat men een voorstel deed, *om alle dieven* zonder onderscheid *op te hangen*. Zou dit niet het doelmatigst middel zijn?

De *Daily Telegraf* behelst de volgende beschouwingen: »De inwoners van Londen lezen van tijd tot tijd het verhaal van een in de straten van Rome gepleegden moord, van diefstallen en moorden te Athene gepleegd, van struikroovers op Madrid's toegangswegen, en zij huiveren bij de gedachte aan den maatschappelijken toestand en de schrikbarende onmagt der wetgeving, die zulke barbaarschheden in het midden der negentiende eeuw laat bedrijven. Zij herlezen die verhalen en laten het blad uit de handen vallen, hun goed gesternte dankende, dat zij in Engeland geboren en dáár woonachtig zijn, waar een *schrandere, doelmatig georganiseerde* policie hun vergunt, elk uur van den dag de straten te doorwandelen zonder vrees van beleedigd te worden, en zich 's avonds ter rust te leggen, zonder gevaar te loopen, dat hunne deuren opengebroken, of zij in hunnen slaap vermoord worden.

»Maar de misdaden van allerlei aard, die sedert drie maanden elken avond in Engeland schrik verspreiden, hebben de blindsten ingelicht omtrent de publieke veiligheid die men te Londen geniet, vergeleken met die in de hoofdsteden van Italië, Griekenland en Spanje.

— Zeer vele provinciale bladen, zoo als de *Weekly Record*, de *Bermingham Daily Press*, *Leeds Mercury*, *Bradford Observer*, *Banbury Guardian*, *Union* en andere zijn ten hoogste verontwaardigd over het bombardement van Canton. De *Star* bevat een brief, waarin het voorstel gedaan wordt eene algemeene inschrijving te openen om gelden bijeen te verzamelen ten behoeve der weduwen en weezen van Chineezen, die bij het bombardement omgekomen zijn.

Onder de weekbladen laat *de Press*, het orgaan van den heer Disraeli, zijn afkeurend oordeel over deze gebeurtenis hooren. De officieële stukken, in het verslag van admiraal Seymour vervat, hebben volgens dit blad, een pijnlijken indruk te weeg gebragt, daar ze doen zien, dat de *ultima ratio* door geen noodzakelijkheid gevorderd werd. Zelfs nopens de oorspronkelijke quæstie waren de engelsche autoriteiten niet in haar regt. En ging zoo vraagt *de Press*, nadat de chineesche goeverneur op den eisch des admiraals, de 12 Chineezen terug liet brengen, admiraal Seymour zijne bevoegdheid niet te buiten, met nieuwe voorwaarden te stellen.

Een aantal andere bladen is een tegenovergesteld gevoelen toegedaan. Behalve de ministerieele organen, kan men onder deze ook den *Times* rangschikken, die de Chineezen beschuldigt van het verdrag met Engeland herhaalde malen geschonden en de Engelschen gedurig met grofheid behandeld te hebben.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 10 Jan. Het feest-programma is te Milaan uitgevaardigd. Daaruit blijkt, dat de Keizer en de Keizerin den 15 dezer hun plegtigen intogt zullen doen, en den schouwburg Della Scala bezoeken, waar den 21ⁿ een bal zal plaats hebben. Den 18ⁿ zal een *corso* geschieden langs de verlichte pleinen en straten. De Keizerin zal een kunstenaarsalbum ontvangen en de gemeenteraad aan de inrigtingen van weldadigheid eene som van 50,700 lires schenken.

— Bij het gehoor, hetwelk de Keizer te Venetië aan de geestelijkheid verleende, heeft Z. M. tot den aldaar gevestigden patriarch, Mgr. Mutti, het volgende gezegd: „Alles, wat ik voor onze allerheiligste katholieke Kerk heb gedaan, heb ik verrigt om een mijner pligten te betrachten; alles wat ik in het vervolg zal kunnen doen, zal ik met genoegen verrigten. Ik ben er trotsch op de beschermer der Kerk te kunnen zijn.”

— Volgens de Augsburgsche *Allg. Zeitung* zal in den aanstaanden zomer een oostenrijksch eskader in de noordduitsche haven verschijnen.

— De regeling van het pruisiesch zwitsersch geschil op eene konferentie, waaraan al de betrokkene mogendheden zullen deel nemen, en wel na voorafgegane vrijlating der Neufchateller gevangenen, wordt te Weenen voor des te waarschijnlijker gehouden, daar men weet dat de fransche gezant, de heer de Bourqueney, den graaf Buol de mededeeling gedaan heeft, dat zijne regering met dit van het oostenrijksche kabinet afkomstig zijnde voorstel instemt en besloten heeft heeft zijn invloed ter gunste daarvan aan te wenden. Te gelijker tijd wordt gemeld, dat de rezultaten der in den jongsten tijd gehoudene konferentiën tusschen den pruissischen gezant, graaf Arnim en den graaf Buol, alsmede de zending van den baron v. Manteuffel aan onzen keizer het bewijs geleverd hebben, dat eenig belangrijk verschil van meening tusschen de hoven van Berlijn en Weenen nopens deze zaak niet bestaat, en dat men te Berlijn volkomen bereid is, den nu geopenden weg tot minnelijke schikking van het geschil in verzoenenden zin te betreden.

BERLIJN, 12 Jan. Laatstleden Donderdag is alhier overleden de baron v. Schoeppingh, een zeer verdienstelijk russiesch diplomaat, die echter reeds in het bijzondere leven teruggetrokken, zich alhier gevestigd had, om zijne ziekte, welke voor ongeneeslijk verklaard was, door de uitstekende geneesheeren te doen behandelen. De overledene had achtervolgens belangrijke diplomatische betrekkingen vervuld in Perzië, Turkije, Portugal, Napels en laatstelijk te Berlijn.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 13 Januarij.

OVERLEDENE (8 Jan.): A. D. Friedrichs, 3 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		10 JAN. 4½ u. gebl.	12 JAN.	4½ u. gebl.	
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		63 5/16	63 5/16	63⅜	
Dito Dito	3	75⅝	75⅝	75½	
Dito Dito	4	94⅞	94⅞	94⅞	
Overzeesche Bezittingen	4	94 2/16			
Amortisatie-Syndikaat	3½	90	90⅝		
Actien Ned. Bank	4				
Handel-Maatschappij	4½		133½	133⅝	
Maatschappij van Weld.	4		57½		
Oblig. Rijn-Spoorweg	4½				
Dito Hollandsche dito					
Obligatiën	4½				
België, Certifikaten	2½				
Dito *Rothschild*	2½	51⅝	51 9/16	51⅝	51⅝
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	23 10/16	23 9/16	23 11/16	23 11/16
Dito	3	40½	40½	40⅝	
Binnenlandsche	3	37⅝	37 7/16	37 9/16	37 9/16
Coupon Bewijzen			5 9/16	5 11/16	5 11/16
Amortisable Schuld			5¼		
Portugal, te Londen	3	44⅛	44¼	44⅝	44 9/16
Dito Uitgestelde			22		
Rusl., bij *Hope en C^o.*	5	103⅝	103⅞	104	
Dito A^o. 1828—1829	5	102¾	102⅝		
Negot. 1831 en 1833	5	92¼	92⅝		
Inschr. bij *Stieglitz*, 5e Serie	5	94⅝	94½		
Dito idem 6e	5	95⅞	95⅞	96	95 15/16
Certifikaten te Hamburg	5				
Dito dito te Londen	4½				
Dito dito *Hope en C^o.*	4	81	83¾		
Dito *Stieglitz*	4	83½	83½		
Dito 5e Serie	4				
Dito in Zilver	6				
Inschr. op 't Grootboek	6				
Dito Certifikaten	6	64 5/16	64¼		
Polen, Aand. met Lot. fl. 500		151			
Schatkist-Obligatiën	4		76¾	76 15/16	
Oostenrijk, Metalliek	5	73¾	73¾	73 13/16	73 13/16
Dito rente te Amsterdam	5	84[illegible]	84½	85	84⅝
Dito Nationale	5	74⅞	75	75¼	75½
Dito	2½	38⅝	38 5/16	38 7/16	38 7/16
Weener Bank			59½		
Dito	4	62			
Aand. met Loting fl. 250					
Nieuwe dito 1854					
Pruiss. Aand. 1854	3½				
Napels, Cert. bij *Rotsch.*	5				
Denemarken, dito	5				
Louisiana, te Londen	5				
Brazilië	5	97¼			
Dito 1843	5				
Mexiko, te Londen £ 100	3	21 1/16	20⅞		
Dito Onbepaalde	3	21	20⅞	21	
Peru	4½		75		
Grenada, dito à £ 100	3½	20 15/16	20 15/16	21	21
Dito Uitgestelde			6¾	6 7/16	
Ecuador			14⅞		
Venezuela, te Londen	4½	34	34	34⅝	34⅝
Dito Uitgestelde			13½		
Amerika, Bank-Aktiën Certa					
Dito Orig.					
Grieken, B. 1825	5	5⅞			

— Prost 62½, ¼. Sp. Rot. 119½, 120; Gren. onb. 20 15/16, 21; Ecuador onb. 13¾; Ven. onb. 34⅝, 9/16.

Binnenlandsche fondsen waren heden prijshoudend, russische en spaansche onveranderd, portugeesche en oostenrijksche tot verbeterde Koers te plaatsen.

Koers van het Geld: Beleening 4½ pCt., Prolongatie 4½ pCt., Diskonto 5½ pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2 m.	54⅝	Livorno	2 m.	39
"	zigt	55½	Napels		82
Bordeaux	2 m.	54½	Petersburg		[illegible]
"	zigt	54⅞	Weenen		32¼
Madrid	3 m.	234	Augsburg		35
Cadix		[illegible]	Frankfort		8
Seville		231	Hamburg	2 m.	31
Bilbao		233	"	zigt	35
Lissabon		39½	Londen	2 m.	11,52½
Porto		39¼	"	zigt	11,60
Genua	2 m.	43	Rotterdam		

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 12 Jan. Belg. leen 2½ pc. 53½, Obligatiën 3 pc. 73; id. 4 pc 98¼, Spanje Amort. 23¼; Binnenl. 3 pc. 37⅞; Romeinen 5 pc. 85⅝; Oostenrijk Met. 5 pc. 78; id. Nat. 5 pc. 79¼.

PARIJS, 12 Jan. Fransche 4½ pc. 94.—; 3 pc. 68.30; 1½ pc. Spanje 24; 3 pc. id. —; 5 pc. Met. —; Rom. Leen —.

MADRID, 9 Jan. 3 pc. Schuld 39 —, id. 1 pc. 25.

LONDEN, 12 Jan. Cons. 93½. Spanje buit. 3 p. 41¾; id. 1¼ pc. 23; Rusl 5 pc. 107; id. 4½ pc. 95½; Holl. 4 pc. 98; id. 2½ pc. 63; Sard. 5 pc. 88½; Braz. 102; Peru 4½ pc. 77½; Gren. uitg. 7; id. werk. 21; Mexiko 3 pc. 21½; Portugal 3 pc 45; Ecuador 14¼; Venezuela 37; Wissel op Amst. —.—; Hamburg —.—.

WEENEN, 12 Jan. Met. 5 pc. 82½; id. 4½ pc. 71½; Bank-Aktiën 1039; Credit Anst. 304; Wissel op Londen 10,19; Amst. —; Parijs —; Goud 9; Zilver 5¾.

BERLIJN, 10 Jan. 3½ pc. Pr. Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 104.

BERLIJN, 12 Jan. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 104; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 17½; Amst. kort 150½; Hamb. 141⅝; Petersburg 105.

HAMBURG, 12 Jan. Spanje 1¼ pc. —; id. 3 pc. 22½; Rusl. 5 pc. 99¼; 4½ pc. 89; 3 pc. Mexikanen 9⅞; Noord-Duits. bank 98¼; Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. —.—.

FRANKFORT, 12 Jan. 5 pc. Met. 77; 1¼ pc. Spanje binnenl. 23⅝; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. 116¾; Parijs 93; Weenen 111⅞; Amsterdam —.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek . . .	f 27,75	a —	Pruissische . .	f 34⅝	a —
Napelsche . . .	- 25,50	„ —	Spaansche . . .	- 2,37	„ —
Div. in £St. .	- 11,57½	„ —	Hamb. Russ. . -	36⅛	„ —
Eng. Russen .	- —,—	„ —	Russ. in Z. R. -	36½	„ —
Fransche ¼ . .	- 55	„ —	Pools. in „ . -	—	„ —
Belgische . . .	55⅝	„ —	„ „ Fl. . . -	27⅝	„ —

Nationale Metalliek f 29.42½. Buitenl. Spanje f 54⅝ per Fr. —.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,65	à 9,75
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	» 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,65	» 11,75
» Pistolen	» 9,55	» 9,65
Stukken van 20 Francs	» 9,25	» 9,35
Baren Goud en Specien à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn	10¼	a 10⅝ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters . . . . per Stuk	f 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	» 2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,73	» 1,76
Zilver 1000 à 980	f —,—	» —,—
» 900 » 700	» 104,20	» 104,70

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 12 Januarij.

GRAANMARKT.

Heden alleen verkocht van Tarwe: 127 ℔ n. Geldersche f 320 contant.

De overige Granen zonder handel.

Op 9 vaten Olie in April ek. 88½; Sept. en Oct. 78 &c. *Raapolie* op 6lw. f 53¼; Vliegend f 52; 1° Mei ek. f 49; Sept. Oct., Nov. en Dec. f 46. *Lijnolie* op 6lw. f 41½; Vliegend f 40, 39½, 1° Maart, April en Mei ek. f 40, 39¾; Sept., Oct., Nov. en Dec. f 41½. *Hennepolie* op 6lw. f 48½; Vliegend f 47.

ANTWERPEN, 12 Jan. Van Domingo-*Koffij* zijn 946 b. restant ex *Wakamo* afgedaan. — *Granen* kalm. Inl. Rogge op Maart en April f 8¼ a 8½ per 70 kilo. Zeeuwsche Gerst op levering in Februarij a f 7¼ per 62 kilo verkocht. — Nog zijn afgedaan 17 v. Havana *Honig* a f 21 Entr., 500 b. gepeld Rangoon a f 8⅛ en 100 tierces ongep. Carolina a f 15⅛ a 15¾ benevens 328 kn. Havana *Suiker* ex *Quinten Metsijs* en 164 kn. dito ex *Josephina*.

AVIGNON, 7 Jan. *Meekrap* hooger, men betaalde racijn, rosé fr. 47 a 48, Paluds fr. 51 a 53, doch houdt hooger.

FERNAMBUC, 10 Dec. *Suiker*. Men noteert Witte 1a 4700 a 5000 r. per Aroba; dito 2a, 4500 a 4600, 3a, dito 4300 a 4400, 1a Moscovados 3050 a 3100, 2a. dito 2930 a 3000 — *Katoen* 1a, 7500 a 7400 r. per arobe. — *Huiden* 300 r. per ℔. — *Koers* op Londen 28 d. — *Vracht* op Liverpool Suiker 25 s. en 5 % per ton; dito en Katoen ½ d. en 5 pCt. per ℔.

BAHIA, 6 December. *Suiker* hoog en betaalt men voetstoots 3000 r. p. arobas voor Moscovados en 3600 r. voor witte. Zelfs daartoe is niet meer te koop en thans is goede Moscovados n°. 10 a 11 niet onder 3100 a 3200 r. te bekomen.

Katoen gevraagd van 6000 a 6200 r. parobe.

Koffij ontbreekt.

Huiden schaarsch en gezocht a 300 a 310 r. voor drooge en 265 a 270 r. voor droog gez.

Koers op Londen 27¾ d.

SANTOS, Nov. *Koffij* met meerder aanvoeren en geregeld afgaande a 4600 r. p. Arabe voor Campinas, regelmatig dito 4000 a 4500 r. Villas dito Porte 2800 a 4600 r. n. kwal.

Suiker met kleinen voorraad en weinig omgaande, men noteert blank sup. 4200 r. p. Aarabe, regulier dito 4100, sup. Moscovados 3800, regulier dito 3700.

Rijst 7000 r.

BUENOS-AYRES, 17 November. *Uitvoerartikelen* blijven schaarsch tot hooge prijzen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 10 Jan. Legel, Zeevaart, Batavia. — 11 Jan. Schil, Anna, Suriname.

HELVOET, 10 Jan. Scheffer qq., Axim, Kust van Guinea. Van der Weyden, Johanna Hendrika, Triëst.

TRIEST, 10 Jan. Teensma, Cornelia en Geertruida, Amst

UITGEZEILD:

TEXEL, 11 Jan. Zuurdeeg, Metalen Kruis, Batavie.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 12 Januarij, in het O. Z. Heeren Logement.

1. Huis en Erve, Vijzelgracht, AA 74; f 4475, f 5; Opgehouden. — 2. Huis, drie Achterhuizen en Erven, Lindengracht, QQ 295 a 298; f 3300, A. Kreulen, Jz. — 3. Huis en Erve, Goudsbloemstraat, QQ 345; f 1125, J. F. Schutte. — 4. Huis, Tuin en Erve, Palmgracht, QQ 850; f 1675, f 2, G. Moele. — 5. Dito, naast het voorgaande Perceel, QQ 851; f 750, f 50, P. J. Degens. — 6. Loods en Erve, Lindengracht, in de Blindemansteeg, PP 134; f 150, f 20, J. Eeckhoff.

Advertentiën.

(2834) Bevallen van een *ZOON*, C. SCHAEPMAN, geb. NOLET.

ZWOLLE, 11 Januarij 1857.

(2836) Heden overleed in den ouderdom van 47 jaren, den Wel-Edelen Heer CHRISTOFFEL ZURHORST.

Als Executeurs-Testamentair,
J. B. BAX.
A. SCHOLLAERD, Gz.

ROTTERDAM, 11 Januarij 1857.

De ondergeteekende gewezen deelgenoot van de Steenbakkerij te Deest, onder de firma van A. VERMEULEN & C°., bedankt bij deze zijne geëerde Begunstigers voor het aan hem geschonken vertrouwen en beveelt de tegenwoordige Vennooten, de Heeren J. VAN DER WEERDEN en J. T. SCHRIJNDER, onder voormelde firma in de gunst zijner vrienden bijzonder aan.

A. VERMEULEN.

BEUNINGEN, 14 Januarij 1857.

De ondergeteekende Vennooten, onder de firma van A. VERMEULEN & C°., gevestigd te Deest, tot het fabriceeren en handeldrijven in **Waalsteenen**, zich gedragende aan bovengemelde aankondiging, beloven zich het aan hen te schenken vertrouwen door eene prompte en soliede bediening waardig te maken.

J. VAN DER WEERDEN.
J. T. SCHRIJNDER.

DEEST, 14 Januarij 1857. (2835)

Wordt gevraagd een **Smidsknecht**, ongehuwd, bekwaam in Paardenbeslaan en Boerenwerk, om met 1 Mei of eerder in dienst te treden. Men adressere zich in persoon of per *franco* brieven bij J. SCHUTS, Meester Smid te Hillegom. (2837)

CONCERT

ten voordeele van de armen der Vereeniging van den

H. VINCENTIUS VAN PAULO.

Op Woensdag 21 Januarij e. k. in de Zaal van het PARK.

Aanvang ten 7 ure.

PROGRAMMA:

1ste Deel. *Joseph* . . . . . MEHUL.
2de Deel. *Alt, Solo met Koor* CAPOCCI.
Psalm 95 . . . MENDELSOHN BARTHOLDY.
Koor Halleluja . . HÄNDEL.

De inteekening is à 2 Gld. mede opengesteld bij de Heeren THEUNE en ROOTHAAN. (2832)

LET WEL!

Men vraagt voor alle steden en dorpen in de Provinciën NOORD- en ZUID-HOLLAND, UTRECHT, GELDERLAND en NOORD-BRABANT personen, die genegenheid hebben werkzaam te zijn voor een op soliede en hechte grondslagen rustend Begrafenisfonds, als Boden of Agenten.

Vereischten zijn: Welbespraaktheid, onbesproken gedrag, en vrijen tijd.

Zij die aan zoodanige inrigtingen werkzaam zijn of werkzaam geweest zijn, zullen de voorkeur hebben.

Franco brieven onder Lett. B. F. aan het Bureau van dit Blad, met naauwkeurige opgave van woonplaats. (2833)

BERIGT.

De Uitgever C. L. VAN LANGENHUYSEN heeft de eer Heeren Inteekenaren op de **KERKELIJKE GESCHIEDENIS** van den Wel Eerw. Heer H. J. SONJEE, Pastoor te Noordwijk, kennis te geven, dat het eerste deel ter perse is, en zoo spoedig eene goede uitvoering zulks toelaat, in het licht zal verschijnen. Aan het verlangen van de meeste inteekenaren willende voldoen, is hij te rade geworden om dit belangrijke werk niet bij afleveringen, zooals in het prospectus was vermeld, maar elk deel in zijn geheel uit te geven. De vertraging der uitgave is noch aan hem, noch aan den Auteur te wijten, de inhoud van het werk zal daardoor niet *verloren*, maar integendeel veel *gewonnen* hebben.

is van de pers gekomen en aan de Abonnés verzonden:

DE DIETSCHE WARANDE,

Tijdschrift voor Nederlandsche Oudheden, en Nieuwere Kunst & Letteren,

BESTUURD DOOR

J. A. ALBERDINGK THIJM.

IIe Jaarg. N° VI.

Dit slotnommer van den Tweeden Jaargang der **DIETSCHE WARANDE** bevat het laatste gedeelte van den archæologiesch-politischen arbeid van Mr. A. A. VAN BERKEL; het laatste gedeelte van 's Heeren A. C. OUDEMANS, uitgave van *Der Ystorien Bloeme*; een kunsthistoriesch opstel van den Hr P. GÉNARD over *Het Nassausche glasraam te Antwerpen*; artikelen over de *Costers- en Bilderdijksfeesten*, [illegible] feestrede van Mr IS. DA COSTA; eene inleiding over de *Amsterdamsche Tentoonstellingen*, en eene reeks *Bibliografische en andere Mengelingen*. — Ook het Fransche gedeelte van dit Tijdschrift, met bijdragen van buitenlandsche archæologen, is nu voor 1855 en 1856 kompleet. Dit, te zamen met het nederlandsche gedeelte voor 1856, beslaande ca 700 bladz. met illustraties, kost . . . . f 6.

Het Eerste Nummer voor 1857 — Januarij, — dat spoedig volgt, zal bevatten: artikelen van de Heeren H. M. PÉTAR VAN ELVEN Mgz., Prof. J. H. BORMANS, [illegible] NIEUWENHUYZEN, JOH. VAN ROTTERDAM, EDM. DE COUSSEMAKER, DIDRON AÎNÉ, en PAUWELS FORESTIER.

De ondergeteekende berigt aan Heeren Boekhandelaars in de provinciën, dat zij op *franko* aanvrage ter bezigtiging kunnen ontvangen het eerste Nommer van:

DE TOESCHOUWER,

dat aan de meesten hunner is toegezonden, en bij hen, alsmede bij den Uitgever ter inzage ligt.

De **TOESCHOUWER** komt uit in maandelijksche afleveringen van vijf vellen druks groot 8°., en kost f 6 in het jaar.

Het Eerste Nommer bevat de volgende artikelen:

De wedergeboorte van Italië; hare voorstanders en hun streven. — *Het Romeinsche Rijk na den vrede der Kerk*, door CH. DE MONTALEMBERT. — *Schetsen uit de hedendaagsche zamenleving*, (*I. Een muziekpartijtje*) door HENRY VAN MEERBEEKE. — *Kardinaal* WISEMAN'*s mededeelingen over de vier voorlaatste Pausen.* — *De Mosquito-Kust.* — *De Prezident der Vereenigde Staten van Noord-Amerika.*

C. L. VAN LANGENHUYSEN.

AMSTERDAM, 10 Januarij 1857.

Belangrijke Prijsvermindering

VAN

EEN ALLERBELANGRIJKST WERK.

Zoo lang de voorraad strekt zal bij bovengenoemde verkrijgbaar zijn,

Voor f 16 in plaats van f 40.45.

Mr. W. BILDERDIJK,

GESCHIEDENIS DES VADERLANDS.

(Van de Wording des lands af, tot de Herwinning der Vrijheid in Nov. 1813.)

Uitgegeven door H. W. TYDEMAN, 13 deelen, met een algemeen Register, drie Kaarten en Facsimile.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.